Notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext här. Notistext här.

GULLSPÅNG FOREVER?

Nästan en hel generation i flera av kommunerna i Västra Götaland försvinner. Gullspång är en kommun som kämpar för att få ungdomarna att återvända efter att de studerat klart.
– Att ungdomar flyttar är ett stort dilemma för många kommuner, säger Carina Gullberg (S) kommunstyrelsens ordförande.

Trots att Gullspångs kommun mött många motgångar de senaste decennierna med nedlagda bruk och ett minskat invånarantal är det hoppfullt i Gullspång, det tycker både Julia Dahlman (längst upp t.v) och kommunstyrelsens ordförande Carina Gullberg (S) (längst ner t.h) hoppfull inför framtiden.

Foto: Daniel Kämäräinen

GULLSPÅNG: Vi besöker det lilla samhället Gullspång en dag i mitten av maj. Det första vi möter när vi närmar oss centrum är en restaurang med namnet “Glada laxen”. Bilen parkerar vi intill torget mitt i centrum. Vårsolen skiner över Gullspång, men torget är nästan helt tomt på folk.

Vår förhoppning är att träffa ungdomar som kan berätta hur de ser på framtiden. Men att få tag på dem visar sig vara svårt. Det är kanske inte så konstigt då vår undersökning visar att ungdomsflytten är ett av de västsvenska kommunernas största problem. I just Gullspång är problemet extra tydligt. Drygt 20 procent av alla ungdomar mellan 18 och 25 år flyttar härifrån.

I GULLSPÅNGS KOMMUN finns bara grundskolor. För att läsa på gymnasiet måste kommunens ungdomar därför åka till Mariestad, Skövde eller någon annan närliggande stad och när studentsången klingat ut är det inte många som återvänder.

Vi bestämmer oss för att promenera runt i samhället Gullspång. Längs med järnvägen står dressiner redo att hyras ut. Det går inte längre någon järnvägstrafik genom Gullspång och dressinerna hyrs istället ut till turister som vill uppleva ett litet äventyr. Idag är uthyrningen stängd, och Gullspång är lugnt och stilla.

När vi vandrar vidare ser vi en öppen dörr och stiger in. Pia Helge och Ann-Charlotte Svensson, som båda är aktiva inom den lokala idrottsrörelsen, Gullspångs IF, sitter inne på föreningens kansli. Vi berättar att vi skriver om Gullspång, kommunen som tappar sina unga. Pia Helge välkomnar oss in och vi får slå oss ned.

> **”Det är nog många som tänker att ’jag måste flytta iväg för att plugga och skaffa ett jobb’”**
>
> **Julia Dahlman, Frisör**

– Det jag uppskattar med Gullspång är att man syns. Det är svårt att förklara, men det finns alltid någon att heja på, säger Pia Helge.
Ann-Charlotte Svensson håller med.

– Ja, det är skönt. Och sen är det ju även naturen och vattnet. Man tänker inte på det riktigt när man bor här, hur fint det är, säger hon.

VI NICKAR instämmande, på vägen hit pratade vi just om vilken idyllisk miljö här är. Men trots närhet till ljuva sommardopp, blomstrande ängar och gröna skogar, blåser nu kalla vindar i Gullspång.

– Ja, det var annat förr, berättar Pia Helge. Då var det matvaruaffär i Otterbäcken, den finns inte längre. Mittemot ICA låg ju Konsum. Vi hade en skoaffär där borta som också försvunnit, och järnhandeln stängde i fjol, säger hon.

Gullspång lider av hög ungdomsarbetslöshet, ojämn demografi och minskade skatteintäkter till följd av ett minskat invånarantal. I den årliga kommunrankingen “Bäst att bo” i tidningen Fokus, kom Gullspång i år på plats 285 av Sveriges samtliga 290 kommuner. Gullspång som förr var känd som en bruksort, har idag inte många arbetstillfällen kvar.

TROTS DETTA tycker Pia Helge och Ann-Charlotte Svensson att det är en bra kommun att bo i. Men de vet också att det är svårt att behålla ungdomarna, och de försöker ta kontakt med dem efter att de flyttat iväg, för att försöka locka dem tillbaka.

– Det har ju varit så att vi har tagit kontakt, om vi behöver domare till exempel, då har vi kontaktat dem igen och frågat om de vill komma tillbaka, säger Pia Helge.

Vår jakt på unga invånare i Gullspång fortsätter. Pia Helge och Ann-Charlotte Svensson tipsar oss om att prata med tjejen i lokalen intill. Hon driver en frisörsalong. Vi knackar på, men ingen öppnar.

Det närmar sig lunchtid och vi går tillbaka till torget. Kanske dyker några Gullspångsbor upp för att handla? Fortfarande folktomt, så när som på en äldre man med flakmoped och långt vitt hår.

Ann-Charlotte Svcnsson och Pia Helge är aktiva inom föreningslivet i Gullspång.

Foto: Daniel Kämäräinen

EFTER EN STUND kommer en ung tjej ut från mataffären. Vi går fram för att hälsa och det visar sig vara Julia Dahlman, tjejen som driver frisörsalongen. Hon bjuder med oss dit. Där ställer hon fram stolar till oss och börjar berätta.

– Den största anledningen till att jag flyttade till Gullspång är för att min pojkvän är härifrån, säger hon.

DET ÄR SNART ett år sedan hon slog upp dörrarna till salongen som hon driver helt själv och hon berättar att verksamheten går riktigt bra. Alltifrån yngre tjejer till äldre män och kvinnor i 60-års åldern får sina frisyrer fixade hos henne. Lokalen är ljus och avskalat inredd.

– Jag har ordnat det mesta själv, säger Julia Dahlman.
Trots att hon tillsammans med sin pojkvän valde att flytta tillbaka till Gullspång, förstår hon varför andra väljer att inte göra det.

– Det är nog många som tänker att “jag måste flytta iväg för att plugga och skaffa ett jobb”. Då finns det inte många möjligheter att bo kvar, säger Julia Dahlman.

Sjutton kilometer sydöst om Gullspång ligger Hova. När vi anländer möts vi av en riddarborg och förstår direkt att vi har kommit rätt. Ortens historia, med “slaget i Hova” som kronan på verket, är något som kommunen marknadsför sig genom. Bland annat anordnas Riddarveckan varje sommar till minne av händelsen. Hova är även känt för att det var där som fotbollsspelaren Andreas Andersson började sin karriär, samt att ABBAs manager Stikkan Andersson kommer härifrån.

> **”Det har varit en utmaning för oss. När vi slogs samman var det inte alls naturligt att vi skulle hänga ihop och det har lett till en del bråk”**
>
> **Carina Gullberg (S), Kommunstyrelsens ordförande i Gullspångs kommun**

Förr var Hova och Gullspång uppdelade i två kommuner men efter den stora kommunreformen 1971 blev de ett då Ämnehärads landskommun, Hova landskommun och en del av Visnumns landskommun slogs samman.

– Det har varit en utmaning för oss. När vi slogs samman var det inte alls naturligt att vi skulle hänga ihop och det har lett till en del bråk. Men jag säger så här, att vi får sansa oss och göra det bästa av situationen, berättar Carina Gullberg som är kommunstyrelsens ordförande i Gullspång.

KOMMUNHUSET LIGGER mitt i Hova och det är där vi träffar Carina Gullberg. Hon städar bort en del papper och högar av pärmar från det stora mörka bordet som hon har på sitt kontor.

– Att ungdomar flyttar är ett stort dilemma för många kommuner, berättar Carina Gullberg.

Hon arbetar dagligen med att förstärka kommunens profil. Målet är att bli en attraktiv kommun för ungdomar och unga vuxna att bo i. Hon säger att hon redan har börjat se resultat.

– Vi bröt ju trenden förra året och fick en positiv inflyttning. Och det verkar som att det är ungdomar som kommer tillbaka som letar efter hus, och det är ju flera som rekryteras inom skola och vård och då kommer hela familjen med. Jag tror att en nyckel för oss är att få ut den informationen, att det finns möjligheter här, säger Carina Gullberg.

För att få nya invånare att flytta till kommunen måste de kunna erbjuda arbetstillfällen, men det är inte det lättaste och Carina Gullberg känner sig motarbetad.

– Ett stort problem för oss är att så många statliga arbetstillfällen har försvunnit i och med att postkontor och försäkringskassa har lagts ner. Det finns bara en anställd kvar på arbetsförmedlingen, säger hon.

INNAN VI LÄMNAR Carina Gullberg frågar vi henne om borgen som mötte oss när vi åkte in i Hova.

– Visst är den fin! Vi borde ha en stor lax som möter i Gullspång också. Laxen vi har här är unik, säger hon.

I bilen på väg från Hova tänker vi tillbaka på något som Julia Dahlman sa som dröjer sig kvar i vårt minne.

– Jag trivs här, jag ser en framtid i Gullspång.

Anna Erwander
Hanna Karlsson
Daniel Kämäräinen

Gullspångs kommun i korthet:

- Kommunen har 5229 invånare.
- Centralort i kommunen är Hova.
- Andra tätorter som finns i kommunen är Gullspång, Otterbäcken och Skagersvik.
- Sedan 2005 har antalet invånare minskat med 6,3 %.
- 21,2 % av invånarna över 18 år flyttar från kommunen inom en tio års-period.

Källa: gullspang.se och SCB.

Läs imorgon:
• ”Inga genvägar för att rädda kommunerna”

Notisrubrik här notisrubrik här notisrubrik här notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här.

Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här.

Notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext häotititext här. Notistext här. Notistext här.

Notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext häotititext här. Notistext här. Notistext här.

Notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext häotititext här. Notistext här. Notistext här.

Notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext häotititext här. Notistext här. Notistext här.

Notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext här. Notistext häotititext här. Notistext här. Notistext här.

Notisrubrik här

GÖTEBORG: Notistext här. Notistext här. Notistext här.